

Sprehod po stari Kamni gorici.

Vse hiše v Kamni gorici imajo dva vhoda: vhod s ceste se imenuje velika vrata, vhod za hišo pa mala vrata; ta vodijo na dvorišče in k raznim gospodarskim poslopjem. Vse hiše imajo stranišča zunaj stavbe, in sicer: ali naslonjena na stavbo ali celo odmaknjena od nje tako, da zadnja vrata služijo obenem tudi kot straniščna vrata. Le redka stranišča so zidana; največ je lesenih. Skozi špranje tako pošteno piha. V glavnem so stranišča grajena v dveh etažah, tako da imamo spodnje in zgornje stranišče. V zgornjega se pride iz zgornje veže po lesenem ganku. Tak način gradnje sanitarij je ohranjen še iz Napoleonove dobe.

Vse hiše - razen kajž – so imele črne kuhinje, velike približno 3x3 m; vse so bile »velbane«. V teh kuhinjah so kurili krušne peči; v pečeh so tudi kuhali. Razen tega ognjišča so imeli še eno ognjišče, na katerem so kuhali v velikih kotlih. Pod »velbom« pa so sušili meso in klobase, zato je bila črna kuhinja vedno zaklenjena. Črna kuhinja je dobila ime zato, ker je bila res črna, saj se je v njej vedno kadilo; dim se je valil pod »velbom« v nasprotni kot, kjer je bil dimnik. Takih kuhinj, ki pa jih kot kuhinje ne upo rabljajo več, je v Kamni gorici še zdaj nekaj. Pred šestdesetimi leti pa je bil štedilnik v vasi še velika redkost.

Vas se začneja v spodnjem koncu, to je tam, kjer se po cesti pride iz Kroke oz. iz Podnarta; tam so prve hišne številke. V kratkem opisu, ki je zdaj na vrsti, bom omenjal hiše po domačih imenih.

Ne vem, zakaj je prva hiša v vasi — h kateri se bom še povrnil — imela hišno številko 72.

Druga hiša v vasi je bila VALJAVKA s številko 3. V njej so strojili kože, na drugi strani pritlične zidane hišice pa so stanovali delavci.

Nekoliko višje je gasilski dom,

... naprej pa prek obokanega kamnitega mosta pridemo do hišne številke 1; to je pritlična hišica, imenovana KAJŽA; v njej je stanoval čevljarški mojster s svojo družino.

Čez drugi most v vasi nas pot pripelje do hišne številke 2, kjer se je reklo pri MUJU. Na desni strani hiše je velik mlin, zgoraj stanovanjske sobe, za hišo pa veliko gospodarsko poslopje.

Pri ŠIMNOVIH se pravi pri hiš. št. 4. To je enonadstropna hiša, v kateri je stanovalo po več družin.

Naslednja je hiša pri LAZARJU; tudi ta je enonadstropna. Lastnik je bil tudi delodajalec in trgovec, imel pa je tudi svojo ješo.

(Za boljša razumevanje naj povem, da je imelo več gospodarjev skupaj po en vigenjc, in sicer zato, da je vsem ješam poganjalo mehove eno samo vodno kolo. Vigenjci so bili od zunaj opaženi z deskami, streha pa je bila vezana tako, da je pokrila vse ješe v vigenjcu. Vsak gospodar ješe je moral skrbeti za svoj del strehe, vsi ješarji pa so morali skrbeti za rake in za vodno kolo, da je bilo vedno v dobrem stanju).

Pri ŠLOSARJU se je reklo pri hiši št. 6. V tej hiši je bil leta 1881 rojen dr. Lovro Pogačnik, prvi poverjenik za narodno obrambo v slovenski vladi leta 1918.

ŽNIDARJEVA hiša ima št. 7; v njej je bila gostilna in krojaški mojster.

Sledi hiš. št. 8 — BAJŽELJNEVA hiša, enonadstropna, dvokotna hiša, v kateri je bila gostilna in trgovina, razen tega pa je gospodar imel še svoj vigenjc in dve ješi. Zanimivo je, da je imel ta gospodar, ki je ime svoje delavce, zidan vigenjc, nad skladiščem pa stanovanjsko sobo, v kateri je živela šestčlanska družina.

Z namenom, da se izognem suhoparnemu naštevanju hišnih števil, bom m v nadaljevanju omenjal samo hišna imena, seveda po redu, kot si slede tudi hišne številke. Če pa bo m nekoliko zamenjal vrstni red, bom to storil zato, ker so nekatere hiše spremenile hišne številke, pa tudi zato, ker so nekatere precej odmaknjene od glavne ceste.

PRAVHARJEV A hiša je enonadstropna; imeli so tudi svojo ješo.

Pri JOŠTU je visokopritlična hiša, v kateri je bil čevljarški mojster.

NACETOVA hiša je enonadstropna, imeli pa so tudi svojo ješo, svoje delavce in svojo trgovino.

Tudi sosednja hiša pri ŽVANU je enonadstropna, bili so tudi delodajalci s svojo ješo in s svojimi delavci. Imeli so tudi gostilno in trgovino, razen tega pa še živino in zemljišče, za kar sta skrbela hlapec in dekla.

MARKOVA hiša je enonadstropna; tudi tod so bili lastniki lepega vrta in ješe.

Pri PODREČARJU je bila edina hiša v vasi, ki je bila vsa lesena, vezana z lesenimi trami, imela je majhna okenca.

Tik zraven nje je CENETOVA kajža,

... nekoliko naprej pa CENETOVA hiša, katere lastnik je bil tesarski mojster. Imeli so tudi več polja in živino.

Takoj za tretjim mostom v Kamni gorici je nekoč stala mesnica oz. klavnica, nasproti pa je bil večji prostor, navadno založen s hlodi; ti so pogostokrat služili ženam in otrokom, da so v sončnem vremenu posedali po njih.

Malo naprej je JURJEVA hiša, enonadstropna, ki je mejila Malo in Veliko gaso. Tudi pri tej hiši so imeli svojo ješo.

Če zavijemo po levi strani oz. po Mali gasi, pridemo do KOVAČEVE hiše, na katero je naslonjena kovačnica z vodnim mlinom; v tej hiši je bival in deloval kovaški mojster. Kovačnica bi bila danes lahko velika turistična zanimivost.

Na desni strani Male gase so stali vigenjci, desno od njih pa hiša, kjer se je reklo POD SKALO, ker se je tik nad njo bohotila ogromna skalna gmota. Imeli so tudi svojo ješo.

Nekaj korakov naprej pridemo do PICELNA,

... zraven njega pa se je pri hiši reklo pri PRISTAVČEVEM FRONCU. Ta Fronc je imel konjsko vprego; ko se je vračal domov, je navadno takole prepeval: »Pristavčeva Marjana je vsak dan pijana, Francon pa nikol, čedi čeda, čedo.« Navadno pa je bilo ravno obratno.

V sosednji hiši pri TEHANTU so imeli trgovino in gostilno pa seveda svojo ješo.

Sosed je bil JAKON, ki je tudi imel svojo ješo.

Nekoliko naprej se je reklo pri UKOVCU. Gospodar je bil ključavničarski mojster in je imel svojo delavnico na vodni pogon. Največ je izdeloval verige.

Zraven se je reklo pri TUCU,

... nekoliko naprej pa pri JANEZOVI MINI; v tej hiši je bil kolarski mojster, imeli pa so tudi gostilno.

Če od GABROVE hiše zavijemo po Mlaki (ozki poti) čez mali most,

... pridemo do TINKOVČEVE hiše, kjer so tudi imeli svojo ješo.

Pri hiši naprej se pravi pri SRČKU,

... zraven pa se je držala KAKOVA hiša.

Če se preselimo spet v Veliko gaso, moramo začeti pri MUHOVCU, tam, kjer smo prej zavili v Malo gaso. Hiša je stala z enim vogalom skoraj na sredi ceste, zato je bila cesta na tem mestu preozka še za konjsko vprego. To hišo so zato po drugi svetovni vojni podrli, lastniku pa so naredili lepo hišo POD LIPO, tam, kjer je stal nekdanj kolpern. Tudi

pri Muhovcu so bili lastniki ješe, hiša pa je tudi potem, ko je bila nova, obdržala staro ime.

Pri PTKELCU so bili lastniki dveh ješ, gospodinja pa je pekla zelo dober kruh, ki so mu pravili pisanček; spečen je bil iz mešanice bele in črne moke.

Stavba naprej, kjer se je reklo pri ANTONU, je imela na glavno stavbo prislonjeno pritlično trgovino, zadaj za hišo pa je bila velika mizarska delavnica, v kateri so izdelovali cerkvene orgle.

PINTARČNA in GOVČKOVA hiša se tiščita druga druge; pri obeh so bili lastniki ješ.

Nasproti je MESARJEVA hiša, v kateri so imeli mesnico.

Zraven nje se je reklo pri PUHOVTU, kjer so imeli precej polj, gospodar pa je bil ključavničarski mojster; imel je delavnico na vasi, izdeloval pa je v glavnem hišno okovje.

Nasproti se je reklo pri ANZARJU,

... zraven pa se drži PRAVHARJEVA hiša; oba gospodarja sta bila tudi lastnika ješe.

Nasproti jima stoji ŠUŠTARJEVA hiša, kjer so bili tudi lastniki ješe.

Čez mali most nas pot pripelje do BOLTARJEVE hiše, v kateri je živela Pesjakova družina, ki sem jo omenjal v svojih spominih. Imeli so trgovino, bili pa so tudi lastniki hiše št. 3, ki sem jo omenil v začetku vasi in v kateri so strojili kože.

Skoraj zraven nje se tišči ŠLIBROVA hiša, v kateri je živel ključavničarski mojster, ki je imel svojo delavnico, nasproti pa so bili vigenjci in ključavničarska delavnica.

In spet moramo čez most, da pridemo do KAPUSOVE hiše, v kateri so živeli že opisani pl. Kapusovi; v hiši so zraven trgovine in gostilne imeli več kot sto let tudi pošto. Še preden je stekla gorenjska železnica, je nosil pošto h Kapusu okrajni kurir. Ko pa je stekla železnica, je bil glavni poštni urad v Podnartu. Takrat si je Kapus nabavil poštni voz, s katerim je dvakrat na dan vozil pošto na relaciji Kamna gorica — Kropa - Podnart in nazaj, seveda prav tako skozi Kropo. Poštni voz je prevažal tudi ljudi. Voznik oz. poštar je svoj prihod in odhod oznanjal s trobento.

Za hišno številko naprej se pravi pri BARBNEMU, kjer so bili tudi lastniki ješe.

Številko več ima hiša, kjer se je reklo pri MARINČKU; v njej je bil zidarski mojster.

V hiši, kjer se je reklo pri FAJFARJU, je živel brat Antona Zupana, ki je tudi imel veliko mizarsko delavnico; skupaj sta izdelovala orgle.

MATIJEVA hiša je imela trgovino in veliko skladišče, delavnico sodčkov za žeblje in veliko gospodarsko poslopje s štirimi konji; lastnik je bil tudi prevoznik žebljev.

Čez mali obokani most pridemo v tisti del Kamne gorice, kjer se reče Pod lipo; na levi strani stojijo hiše, desno pa so bile včasih fužine in plavž.

Pri prvi hiši čez most se pravi pri BAVANTKU, kjer so imeli trgovino, gostilno in svojo ježo.

Hiša naprej se je imenovala pri MIHU, v njej pa je bil rojen že imenovani dr. Lovro Toman. Imeli so gostilno in trgovino, bili pa so tudi gospodarji plavža in fužine.

Tik pod bregom, po katerem vodijo stopnice v cerkev, stoji hiša, za katero se nekdanjega imena ne spominjam; danes ji pravijo pri NENEZU. Tu je bil rojen veliki slikar Matevž Langus. To hišo je kasneje kupil Lovro Rešek, ki je imel tudi svojo ješo.

V hiši pri JOHANU je živela družina Globočnikova, ki je bila lastnik spodnjih fužin.

Pri SKALARJU se pravi pri hiši, ki je naslonjena že skoraj na sam hrib, na katerem je vaška cerkev; v njej je živel mojster za strojenje kož.

Čez večji obokani most pridemo do hiše, kjer se je reklo pri GOLIDOVCU in kjer se začinja Boga vas. Hiša je zanimiva po tem, da je enonadstropna; po pripovedovanju starejših ljudi je v njej živelo tudi 38 do 40 ljudi, imeli pa so tudi svoj vigenjc.

Nasproti nje stoji hiša, kjer se je reklo pri TOMANU; je enonadstropna, imela je veliko gospodarsko poslopje in lep park z rožami ter grmičevjem pa z vzgojenim drevjem. Da so bili Tomamovi premožni, lahko sklepamo tudi po tem, ker so imeli dva konja lipicanca, svojega »kučarja« (hlapca),

... verjetno pa so bili tudi lastniki sosednje hiše, v kateri je stanoval njihov »kučar« in kjer se je reklo pri KUČARJU.

Po glavni cesti naprej pridemo do SVETINA, ki je imel pocinkovalnico, svoj vigenjc in dve ješi, trgovino, zraven je prodajal tudi žgane pijače, tudi že imenovani »eruš«.

Po krajšem presledku pridemo do GOLIDA; v stavbi je živel tesarski mojster.

Nekaj korakov naprej se je reklo pri BAJŽELJNU.

Od tam pridemo do hiše, kjer se je reklo pri ANTONU; gospodar je bil prevoznik.

Čez zadnji most v vasi pa pridemo do PULEJA. O tej hiši ne vem veliko; vem le to, da je bil tam rojen prof. Novak, ki je imel Dunajčanko za ženo.

Nekoliko stran od glavne ceste, ob kolovozu, ki pelje v cerkev, stoji hiša, pri kateri se pravi pri GRILCU.

Vrnimo se Vrnimo se nekoliko nazaj! Tam, kjer se začenja Boga vas, se odcepi kolovozna pot, ob kateri stoji MATIČEVA hiša, v kateri je živel soboslikar.

Naprej pridemo do ŠPITALA, o katerem sem že pisal; v njem so živeli občinski reveži.

Nekoliko naprej stoji NOVA ŠOLA,

... potem pa mimo vigenjca pridemo do MRSOVA,

... nasproti pa je stal zgornji mlin.

Še nekoliko dalje je stala hiša, pri kateri se je reklo NA KASTELCU; tam je živel babica.

Ostane nam še TEFKARJEVA hiša, v kateri je bila gostilna, imeli pa so tudi svoj vigenjc.

Na griču ob cerkvi pa stoji FAROVŽ, ki je imel svoj vodovod, in KAPLANIJA, ob kateri je bila prislonjena že omenjena stara šola.

Že v začetku opisa hiš sem omenil, da se bomo morali vrniti na začetek vasi, v hišo, ki kljub temu, da je prva v vasi, nosi hišno številko 72; po domače se reče tam pri SKIRARJU.

Nekoliko nižje od hiše stojijo fužine, ob strani pa kolpern. Fužine so imele svoj zbiralnik vode, da so imeli vedno dovolj vode za vodna kolesa, tudi takrat, ko jo je sicer primanjkovalo. Vsega tega so bili, kot sem že omenil, pred osemdesetimi leti gospodarji Globočnikovi. Potem je vse to odkupil slikar Janez Cvetko, ki je nadaljeval z delom v fužini. To sta potem nadaljevala njegova sinova Polde in Filip, in sicer vse do lanskega leta, ko sta odšla v pokoj. S tem letom je prenehalo večstoletno delo v tej fužini. Ko sva pred nedavnim govorila s Poldetom, mi je povedal, da se nobeden od njegovih sinov ni odločil nadaljevati s tem zelo težkim delom - z ročnim izdelovanjem oz. kovanjem krampov, lopat, sekir in drugega poljskega ter gozdnega orodja. To je razumljivo, saj te reči danes izdelujejo v tovarnah s stroji. Tako je tudi to delo v fužini v Kamni gorici izumrlo, kot je izumrlo železarstvo.

Velika škoda pa bi bila, če bi fužina propadla, tako kot so propadle druge fužine na Gorenjskem. Polde sam pravi, da je fužina zelo velika, zato zahteva tudi precej stroškov za vzdrževanje. Povedal je, da je lani naredil za oba dimnika pločevinasto streho, da v notranjost ne zamaka, in da ga je to veljalo 50.000 S din. Ne ve pa, kako bo z

vzdrževanjem naprej, saj fužina sama ne bo dajala nobenega dohodka več. Za ohranitev in vzdrževanje fužine bi se moral zavzeti Zavod za spomeniško varstvo Kranj ali kakšen muzej. Tako bi se bodočim rodovom ohranil eden redkih spomenikov, ki je še ostal od nekdanjega železarstva.

Vir: Iz zgodovine železarstva v Kamni Gorici (23.-25. del); Joža Varl st. (Glas, 12.-19. 2. 1969).

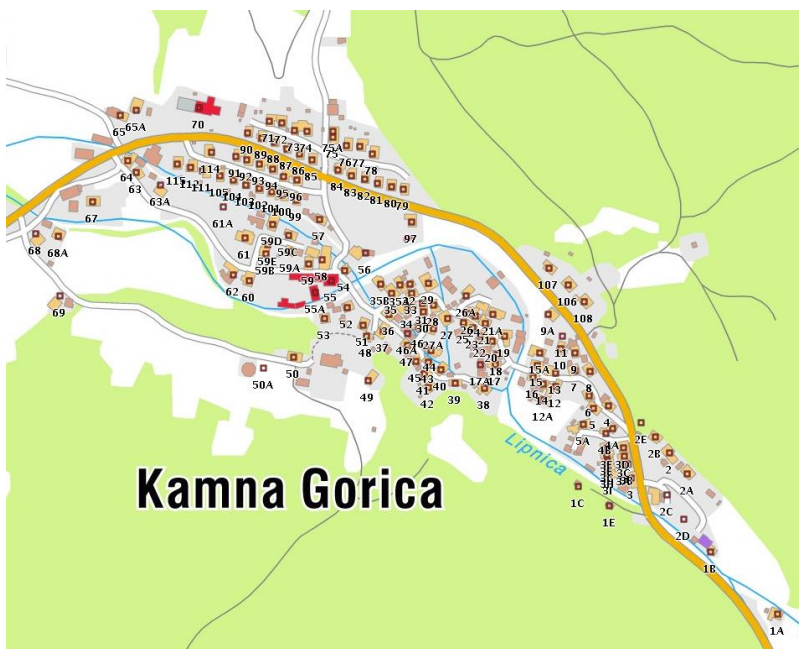
★★★★

Kamna Gorica danes

Kamna Gorica na orto-foto posnetku, 2013

Vir: geopedija.si

Kamna Gorica na topografski karti, 2013
Vir: geopedija.si

★★★★

Starejše domačije v Kamni Gorici

Šuštar

Kamna Gorica št. 1 – Čisel (lastnik Ahačič Jakob, FK 1868). // Kamna Gorica št. 3 – Pri Šuštarju.

Včasih so bili šuštarji.

Vir: RAGOR

⚙️⚙️⚙️⚙️

Muja

Kamna Gorica št. 2 – Muja (lastnik Bohinc Marko, FK 1868). // Kamna Gorica št. 2 – Pri Muju.

Nekoč so imeli mlin.

Vir: RAGOR

Pri Muju, 2015
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Šimnovc

Kamna Gorica št. 4 – Šlosarjov (lastnik Pogačnik Šimen, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 4 – Pri Šimnovcu.](#)

Domnevno je hiša nastala iz dveh majhnih hiš, ki so jih kasneje povezali.

Vir: RAGOR

Lazar

Kamna Gorica št. 5 – Šlosarjov (lastnik Pogačnik Šimen, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 5 – Pri Lazarju.](#)

Hišno ime po priimku Lazar.

Vir: RAGOR

Marka

Kamna Gorica št. 6 – Pakel (lastnik Arh Jakob, FK 1868). // Kamna Gorica št. 8 – Pri Markovih.

Nekoč hišno ime Pod Téfko, danes Pər Márkovəh. Marka je bilo ime prvotnemu lastniku.

Vir: RAGOR

Podrečar

Kamna Gorica št. 7 – Podrečar (lastnik Benedičič Jur, FK 1868). // Kamna Gorica št. 9 – Pri Podrečarju.

Hiša stoji pod hribom Vreče.

Vir: RAGOR

Valentin Šparovec

Valentin Šparovec (roj. Kamna Gorica, 1925). Rojen je bil leta 1925 v Kamni Gorici. Po osnovni šoli, ki jo je obiskoval v vasi, se je izučil ključavničarske obrti, v kateri je delal štiri desetletja.

V kroparskem Plamenu je opravljal razna dela: bil je orodjar, predelavec pri izdelavi smučarskega okovja, pri strojnem stiskanju žabljev za čevlje, urejevalec kovaškega orodja in več kot dve desetletji mojster pri hladnem stiskanju matic. Ves čas je bil v upravnih organih podjetja in dolga leta sindikalni delavec.

Valentinu Šparovcu je v posebno veselje petje: v zborih prepeva že več kot 35 let, pa tudi sicer se rad kulturno udeje. Še kot otrok je rad prisluhnil starejšim, kadar so pripovedovali vaške dogodivščine, ki jih je kmalu začel tudi zapisovati, da ne bi šle v

pozabo. Je pesnik samouk, naslov njegove pesniške zbirke v rokopisu je Izpod Vreč, kjer se je tudi rodil kot predzadnji, sedmi otrok v družini, od koder je hodil v šolo, uk in na delo in kjer živi še danes.

Vir: Kamna Gorica na nakovalu časa (avtor Marjan Kunej)

Nacelj

Kamna Gorica št. 8 – Miklavžovc (lastnik Berce France, FK 1868). // Kamna Gorica št. 12 – Pri Naceljnu.

Pravhar

Kamna Gorica št. 9 – Prahar (lastnik Šolar Jur, FK 1868). // Kamna Gorica št. 14 – Pri Pravharju.

Pri Pravharju

Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Jošt

Kamna Gorica št. 10 – Jošt (lastnik Košir Šimen, FK 1868). // Kamna Gorica št. 13 – Pri Joštu.

Domačija je poznana tudi po hišnem imenu Pri Suhit, ki izhaja iz partizanskega imena očeta trenutnega lastnika.

Vir: RAGOR

Nace

Kamna Gorica št. 11 – Nace (lastnik Smerekar Lenard, FK 1868). // Kamna Gorica št. 16 – Pri Nacetu.

Žvan

Kamna Gorica št. 12 – Šneit (lastnik Žvan Franc, FK 1868). // Kamna Gorica št. 15 – Pri Žvanu.

Jurjovi

Kamna Gorica št. 13 – Aronfon (lastnik Kapus Jur, FK 1868). // Kamna Gorica št. 17 – Pri Jurjovih.

Pri Jurjovih, ok. 1970
Vir: DAR

Pri Jurjovih, 2015
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

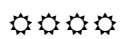
Kovač

Kamna Gorica št. 14 – Flater (lastnik Novak Jože, FK 1868). // **Kamna Gorica št. 38 – Pri Kovaču.**

Veliko je bilo kovačov, le on je bil podkovski kovač. / Hišno ime ni več v rabi.
Vir: RAGOR

Pri Kovaču
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

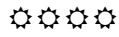

Picelj

Kamna Gorica št. 16 – Picel (lastnik Lotrič Anton, FK 1868). // Kamna Gorica št. 42 – Pri Piceljnu.

Pri Piceljnu
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Pristavec / Plut

Kamna Gorica št. 17 – Jakon (lastnik Varl Jakob, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 41 – Pri Pristavcu / Pri Plutu.](#)

Pri Plutu / prej pri Pristavcu
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Tehant

Kamna Gorica št. 18 – Janezurc (lastnik Varl Janez, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 40 – Pri Tehantu.](#)

Tehant je stara slovenska beseda za dekana, domnevno je eden od prvotnih lastnikov te hiše opravljal to službo.

Vir: RAGOR

Pri Tehantu
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Jakon

Kamna Gorica št. 19 – Jakon (lastnik Varl Jakob, FK 1868). // Kamna Gorica št. 43 – Pri Jakonu.

Jerebč

Kamna Gorica št. 20 – Tuc (lastnik Varl Franc, FK 1868). // Kamna Gorica št. 45 – Pri Jerebču.

Pri Jerebču

Vir: Foto: Nina Kobal

Ukovec

Kamna Gorica št. 21 – Ukanovec (lastnik Vidic Matevž, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 44 – Pri Ukovcu.](#)

Kos

Kamna Gorica št. 22 – Anton (lastnik Šušteršič Miha, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 47 – Pri Kosu.](#)

Hiša ima stare freske, na eni je letnica 1731. / Pred in po vojni do leta 1965 je bila v hiši pekarija.

Vir: RAGOR

Pri Kosu

Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Gabr

Kamna Gorica št. 23 – Gaber (lastnik Langus Miklavž, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 46/a – Pri Gabru.](#)

Pri Gabru, 2015
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Mesar

Kamna Gorica št. 24 – ni zapisa (lastnik Dermota Liza, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 21 – Pri Mesarju.](#)

Včasih so imeli mesarijo.

Vir: RAGOR

Pri Mesarju
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Zapis na portalu Mesarjeve hiše
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal, detajl)

Pikelc

Kamna Gorica št. 25 – Pikelc (lastnik Tomažovič Janez, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 18 – Pri Pikelcu.](#)

Pri Pikelcu, 2015
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Pri Barbnih

Kamna Gorica št. 26 – Anton (lastnik Šušteršič Anton, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 19 – Pri Barbnih.](#)

Pintarčni

Kamna Gorica št. 27 – Pincov (lastnik Tomažovič Mina, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 20 – Pri Pintarčnih](#).

Pri Pintarčnih, 2015
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Govček

Kamna Gorica št. 28 – Pakel (lastnik Šolar Jakob, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 22 – Pri Govčku](#).

Anzar

Kamna Gorica št. 29 – Železnikar (lastnik Dermota Franc, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 23 – Pri Anzarju](#).

Puhovt

Kamna Gorica št. 30 – Oru (lastnik Mlakar Andrej, FK 1868). // Kamna Gorica št. 24 – Pri Puhovtu.

Boltar

Kamna Gorica št. 31 – Boltar (lastnik Pesjak Silvester, FK 1868). // Kamna Gorica št. 27 – Pri Boltarju.

**Pri Boltarju, 2015
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)**

Šlibr

Kamna Gorica št. 32 – Andrej (lastnik Sliber Liza, FK 1868). // Kamna Gorica št. 28 – Pri Šlibru.

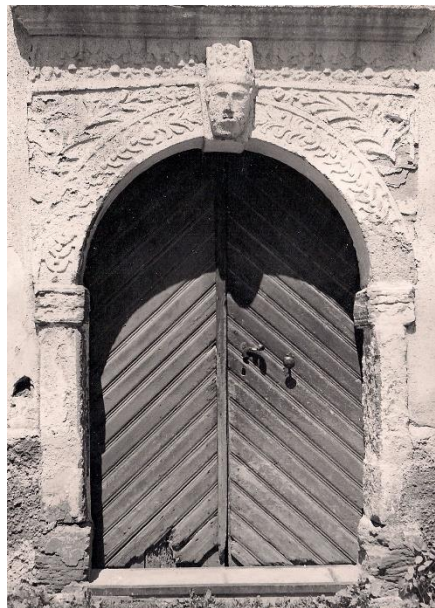
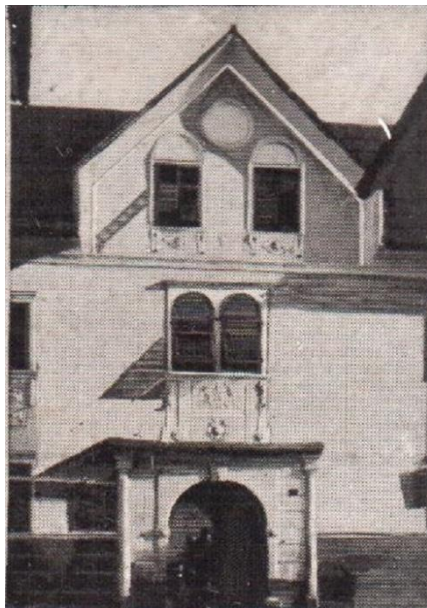

Pri Šlibru
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Kapus

Kamna Gorica št. 33 – Kaps (lastnik Kapus Albert, FK 1868). // Kamna Gorica št. 29 – Pri Kapšu.

Kapusov dvorec, ok. 1900 / foto 2015
Vir: DAR (detajl) / RAGOR (GM Kranj)

Kapusov dvorec, 2015
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Nenežov Joža

Kamna Gorica št. 34 – Nackov (lastnik Slieber Matija, FK 1868). // Kamna Gorica št. 32 – Pri Nenežovem Jožu.

V hiši je bil nekoč ženski samostan.

Vir: RAGOR

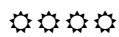

Marinšek / Polanc

Kamna Gorica št. 35 – Kranc (lastnik Arh Sefa, FK 1868). // Kamna Gorica št. 33 – Pri Marinšku / Pri Polancu.

Pri Marinšku / pri Polancu
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Žajfar / Konzum

Kamna Gorica št. 36 – Kranc (lastnik Arh Sefa, FK 1868). // Kamna Gorica št. 34 – Pri Žajfarju / Konzum.

Pri Žajfarju / Konzum
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Vonzek

Kamna Gorica št. 37 – Bolter (lastnik Pesjak Matija, FK 1868). // Kamna Gorica št. 35 – Pri Vonzku.

Bavantek / Botrica

Kamna Gorica št. 38 – Tonče (lastnik Poznek Franc, FK 1868). // Kamna Gorica št. 36 – Pri Bavantku / Pri Botrici.

Pri Bavantku / Pri Botrici
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Debecv

Kamna Gorica št. 39 – per Johan (lastnik Toman Janez, FK 1868). // Kamna Gorica št. 37 – Pri Debecvu.

Tomanova rojstna hiša
Vir: RAGOR (GM Kranj)

Pri Debevcu
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Nenež

Kamna Gorica št. 40 – Gaber (lastnik Toman Janez, FK 1868). // Kamna Gorica št. 48 – Pri Nenežu.

Pri Nenežu
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Občina

Kamna Gorica št. 41 – ni zapisa (lastnik Toman Lenka, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 51 – Občina.](#)

V hiši je bil nekoč sedež občine Kamna Gorica, ki je bila po vojni samostojna občina. Obsegala je vasi Kamna Gorica, Zgornja Lipanca, Spodnja Lipanca in Mošnja (danes Ravnica).

Vir: RAGOR

Občina Kamna Gorica
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Skavar / Trpin

Kamna Gorica št. 42 – Skalar (lastnik Skalar Jakob, FK 1868). // Kamna Gorica št. 53 – Pri Skavarju / Pri Trpinu.

Golidovc

Kamna Gorica št. 43 – Glidovc (lastnik Varl Jožef, FK 1868). // Kamna Gorica št. 54 – Pri Golidovcu.

Pri Golidovcu
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Penzjon

Kamna Gorica št. 44 – Toman (lastnik Toman Anton, FK 1868). // Kamna Gorica št. 55 – Penzjon.

Lastnik je bil Toman, veletrgovec iz Trsta.
Vir: RAGOR

Penzion Jelovica, 1929
Vir: Ilustrirani Slovenec

Penzion Jelovica, ok. 1960
Vir: arhiv Brane Kukič - Kuka

**Pred penzionom Jelovica, od. 1966
Vir: DAR**

**Penzjon
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)**

Matic

Kamna Gorica št. 45 – Matic (lastnik Kapus Franc, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 56 – Pri Maticu.](#)

Pri Maticu
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Dom

Kamna Gorica št. 46 – Katevz (lastnik Varl Šimen, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 58](#) – [Dom](#).

Dom
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Pri Tafaberski

Kamna Gorica št. 47 – Metnek (lastnik Žvan Franc, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 59 – Pri Tafaberski](#).

Začel je delati v Železarni na Jesenicah (faberki).
Vir: RAGOR

Pri Tafaberski
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Bajžel

Kamna Gorica št. 49 – Bajžel (lastnik Bajžel Anton, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 64 – Pri Bajželjnu](#).

Gostilna pri »Bajželjnu«, 1931
Vir: Gorenjska, letoviška, obrtna ... (Progres Novo mesto)

Tefkar / Anezurc

Kamna Gorica št. 50 – Tefkar (lastnik Varl Andrej, FK 1868). // Kamna Gorica št. 60 – Pri Tefkarju / Pri Anezurcu

Pri Tefkarju / Pri Anezurcu
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Mršol

Kamna Gorica št. 51 – Meršol (lastnik Meršol Jožef, FK 1868). // Kamna Gorica št. 65 – Pri Mršolu.

Anton

Kamna Gorica št. 53 – per Mežnarju (lastnik Šušteršič Anton, FK 1868). // Kamna Gorica št. 67 – Pri Antonu.

Hišno ime izvira iz imena lastnika Antona Šušteršiča, ki je bil zelo strog gospodar.
Vir: RAGOR

Prulej

Kamna Gorica št. 54 – Opulejka (lastnik Novak Marie, FK 1868). // Kamna Gorica št. 68 – Pri Pruleju.

Farovž

Kamna Gorica št. 55 – Farovž Kamna Gorica (FK 1868). // Kamna Gorica št. 50 – Farovž.

Farovž, 1928-47

Vir: Slovenski etnografski muzej (Foto: Vekoslav Kramarič)

Farovž Kamna Gorica

Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Tinkovc

Kamna Gorica št. 56 – Golica (lastnik Bertončl Urban, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 63 – Pri Golidu.](#)

Muhovc

Kamna Gorica št. 57 – Muhovc (lastnik Pogačnik Matija, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 52 – Pri Muhovcu.](#)

Stavba je bila nekoč kabernú (skladišče za oglje). Ob hiši pri poroku je stala ledenica za hotel v Kamni Gorici.

Vir: RAGOR

Pri Zupancu

Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Šlosar

Kamna Gorica št. 58 – per Šlosarju (lastnik Pogačnik Lovre, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 6 – Pri Šlosarju.](#)

Včasih je bila to majhna ključavničarska delavnica. V tej hiši se je rodil prvi poslanec in prvi predsednik orlovske zveze, dr. Lovro Pogačnik.

Vir: RAGOR

Špital

Kamna Gorica št. 59 – Viterca (lastnik Bohinc Franc, FK 1868). // Kamna Gorica št. 57 – Špital.

Mežnar

Kamna Gorica št. 60 – Šola Kamna Gorica (FK 1868). // Kamna Gorica št. 49 – Pri Mežnarju.

Včasih je bila mežnarija, pod njo pa kaplanija.

Vir: RAGOR

Pri Mežnarju

Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Pravhar

Kamna Gorica št. 61 – Taneš (lastnik Zabrekar Boštian, FK 1868). // Kamna Gorica št. 25 – Pri Pravharju.

Za ločevanje med dvema Pravharjema so tu pravili tudi Pər Právharjovmo Jernėj.

Vir: RAGOR

Tinkovc

Kamna Gorica št. 62 – Tinkovc (lastnik Bohinc Mina, FK 1868). // **Kamna Gorica št. 46 – Pri Tinkovcu.**

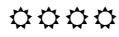
Kamna Gorica št. 46, 1955

Takole so s skupnih vaških korit v obdobju po drugi svetovni vojni nosile vodo na svoje domove žene iz gospodinjstev, kjer še niso imeli hišnih vodovodov.

Vir: Gorenjski kraji in ljudje (Foto: S. Smolej)

Pri Tinkovcu, 2015 in 2017
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Cene

Kamna Gorica št. 63 – per Kodr (lastnik Martinjak Gregor, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 10 – Pri Cenetu.](#)

Grilc

Kamna Gorica št. 65 – Grilc (lastnik Dešman janez, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 69 – Pri Grilcu.](#)

Srček

Kamna Gorica št. 67 – ta Preserčni (lastnik Toman Janez, FK 1868). // [Kamna Gorica št. 30 – Pri Srčku.](#)

Pri Srčku
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Svetin

Kamna Gorica št. 71 – Voliček (lastnik Svetina Matija, FK 1868). // Kamna Gorica št. 62 – Pri Svetinu.

Včasih je bilo Pær Volíčkə. / Hišno ime je nastalo po priimku Svetina, kakor so se pisali predniki današnjih lastnikov.

Vir: RAGOR

Pri Svetinu
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

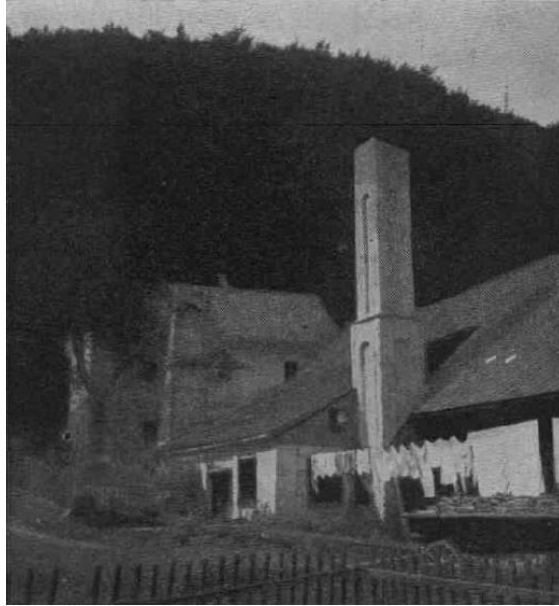

Ščirar

Kamna Gorica št. 72 – pri Fužini (lastnik Toman Janez, FK 1868). // Kamna Gorica št. 1 – Pri Ščirarju.

Uporablja se tudi oblika Pær Skírarjə. Pri hiši so izdelovali sekire in orodje.

Vir: RAGOR

Nekdanja Tomanova cajnarica – d. Cvetkova sekirarica
Vir: Kronika (O nekdanjem žebjarstvu ... / Jože Gašperšič)

Pri Ščirarju, 2015
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Valavka

Kamna Gorica št. 1/a– Valavka.

Hiša je bila včasih delavnica.

Vir: RAGOR

Žnidar

Kamna Gorica št. 7– Pri Žnidarju.

Nekdanji gospodar je bil krojač.

Vir: RAGOR

V Kajži

Kamna Gorica št. 11 – V Kajži.

V hiši so stanovali hlapci domačije Kamna Gorica 10 (Pri Cenetu).

Vir: RAGOR

Šuštar

Kamna Gorica št. 26 – Pri Šuštarju.

Včasih so izdelovali cikle.

Vir: RAGOR

Pri Kavu

Kamna Gorica št. 31 – Pri Kavu.

Pri Kavu
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Pod Krovovco / Jernej

Kamna Gorica št. 39 – Pod Krovovco / Pri Jerneju.

Hiša stoji pod skalo z imenom Krovovca. / Hišno ime po imenu Jernej, ki je bil prvotni gospodar. Možna je tudi oblika hišnega imena Pod Skálco.

Vir: RAGOR

Pri Jerneju pod Krovovco
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Šola

Kamna Gorica št. 61 – Šola

Šola

Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Op.: Na hiši piše »Otroški vrtec«

Tefkar

Kamna Gorica št. 66 – Pri Tefkarju.

Krajčkov

Martin Šparovec (roj. Lipnica, 1865 / um. Kamna Gorica, 21. 1. 1910). Poroka ok. 1890 z Marijo Bohinc.

Franc Šparovec (roj. Kamna Gorica, 21. 9. 1890 / um. Kamna Gorica, 15. 1. 1941). Ključavničarski mojster.

Vir: gedbas.genealogy.net

France Sparovec, roj. 27. 2. 1893 / um. Lipnica pri Kropi 17. 2. 1955). Tesarski mojster.

Fuksova brv; ... in to je izvedel imenitno naš domačin, tesarski mojster France Šparovec, čigar ime je znano že po mnogih velikih zgradbah ne samo v Sloveniji, nego tudi po ostalih delih Jugoslavije.

Vir: [Nagrobnik / Radovljiški zbornik](#)

Fuksova brv; ... S pripravljalnimi deli so začeli leta 1931 v isti sapi v Kamni Gorici in v savskem koritu pod zaselkom Mošnja. Les za brv, ki so ga posekali v kamnogoriških srenjskih gozdovih, so obdelali Šparovčevi tesarji (Franc Šparovec - Benka z Lipnice, pooblaščen tesarski mojster), medtem ko je pripravil kovinske dele za brv Benkov bratranec, ključavničarski mojster Franc Šparovec, Krajčkov iz Kamne Gorice.

Vir: [Kamna Gorica na nakovalu časa](#)